

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Cristina Campos

Historias de mujeres casadas

Copyright © Cristina Campos, 2022

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2024

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

UREDNIK

Marina Sabovljević

LEKTURA I KOREKTURA

Snežana Gligorijević

DIZAJN KORICA

Siniša Subotić

SLOG I PRELOM

Dizajn studio Layout

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2024

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

ISBN 978-86-6152-265-9
COBISS.SR-ID 149669129

KRISTINA KAMPOS

PRIČE UDATIH
ŽENA

Prevela sa španskog
Vesna Stojković

Stela

Gola sam. Ležim na grudima svog ljubavnika. Ležim na grudima čoveka koga volim. Noge su nam isprepletene, dok me on svojim nežnim i snažnim rukama miluje po kosi.

Danas je on, polako, vodio ljubav sa mnom. Ponekad ja vodim ljubav s njim. Gotovo uvek to radimo zajedno.

Između nas se spustila teška tišina. Teška i duboka. Oboje znamo da je ova priča završena. Ovoj zabranjenoj ljubavi koju smo cele godine osećali jedno prema drugom došao je kraj. Bila je to intenzivna, vatrena godina. Ispunjena seksom, ljubavlju, nežnošću. Ali pre svega, godina ispunjena neodgovornošću. Trista šezdeset i pet dana je mnogo. Previše dana da se krišom volimo.

Mogli bismo da nastavimo ovako. Ja da varam svog muža, a Pablo da vara svoju ženu. To je ono što Pablo želi. On može da voli dve žene u isto vreme. Možda zato što ne zna da odvoji seks od ljubavi, od osećanja.

„Šta te toliko muči, Gabrijela? To što ne možeš da živiš sa mnom?” Pablo čeka nekoliko trenutaka pre nego što nastavi. „Jesi li sigurna da želiš da rasturiš svoju porodicu zbog mene? Da ja rasturim svoju?”

Slušam ga ćutke, jer zapravo ne znam šta želim.

„Ti voliš svog muža. Ja se dobro slažem sa svojom ženom.”

Znam da ne kaže „volim svoju ženu” kako me ne bi povredio. Znam. Svaki put kad ga slušam kako priča o svojoj ženi

jedan delić moje duše se slomi. Mislim da Pablo ne shvata koliko dramatičan efekat svaka njegova izgovorena reč ima na moj život.

„Želiš da viđaš sina petnaest dana mesečno? Da petnaest dana provodi sa svojim ocem, a petnaest sa mnom? A ti da bri-neš o mojim ćerkama? Zaista to želiš?”

Ne odgovorim na ovo pitanje. Pablo zna koliko me sve ovo boli i pomazi me po kosi.

„Osim toga, Gabi, ako uradim to što od mene tražiš... pre-tvoriću se u ono što već imaš.”

Ponovim u glavi njegovu rečenicu: *Pretvoriću se u ono što već imaš.*

„Kroz godinu dana prestaćeš da me želiš i ništa više neće biti isto.”

Slušam ga, ali ne vidim kako je moguće da žudnja koju osećam prema njemu, prema Pablu, svom ljubavniku, može ikada da prestane. Jer toliko ga želim... Sa svojih četrdeset pet godina ne razumem kako mogu da žudim toliko snažno. Ne razumem silinu svoje čežnje, jer se ne sećam da sam ikada nešto tako osećala. Ili možda jesam? Možda sam to osećala sa svojim mu-žem, ali davno. Previše davno. Ne sećam se da li smo u braku devetnaest ili dvadeset godina, jer je moj život vezan za čoveka koga vidim kao partnera, kao oca svog sina, kao svog prijatelja, svog najboljeg prijatelja. Čoveka koga duboko volim, ali koga ne ljubim. Koga ne želim.

Ponekad, kad sam sama, razmišljam o tom osećanju, tako dubokom, koje mi se vratilo, i ne mogu da nađem bolji opis od *ponovo se roditi*, možda *ponovo isplivati na površinu*. *Va-skrsnuti*.

U privatnosti, ponekad tiho ponavljam tih pet slova:

Č-E-Ž-NJ-A.

Jer čežnja je razorila moj spokojni život. Moj ugodni, mirni život pored mog muža. Čežnja je razorila moju emotivnu stabilnost. Čežnja me je izdala. Ponekad se zapitam – zašto? Zašto sam to uradila? A onda sama sebi jednostavno odgovorim: iz žudnje za avanturom. Da, nadvladala me je žudnja za avanturom. Dvadeset godina braka. Dvadeset godina mirnog i stabilnog života.

Počelo je kao zabavna igra u kojoj sam davala svoje telo i ubedila sebe da je telo jedino što sam davala. Nije prošao ni jedan mesec, a ja sam se odrekla i svoje duše.

„Gabi, zaista želiš da uništiš svoj brak zbog mene?“, ponovo me pita.

Uvek mi treba malo vremena da odgovorim na njegova direktna pitanja.

„Ne znam. Ne znam šta da ti odgovorim. Ali ne mogu da živim ovako. Ne mogu. Ja nisam takva. Pokušavam od prvog dana kad sam kročila u ovo potkrovlje. Ponekad...“, sačekam nekoliko sekundi pre nego što nastavim, „ponekad pomislim da nikada nisam ni trebala u njega da kročim.“

Znam da Pabla bole moje reči. Jer, iako sam njegova ljubavnica, a ne žena, Pablo me voli.

Pogledam u prag na vratima i setim se kada sam prvi put kročila preko njega. Kad sam kročila kroz vrata njegovog studija. Njegovog potkrovlja. U kome svakog dana piše. Potkrovlja prepunog knjiga i diskova sa džez muzikom. U kome se skrivamo. U kome se volimo, u potaji. U kome varam svog muža, a on svoju ženu.

Mogla sam to da prekinem, ali nisam želela. Ja sam jedina kriva za ovaj cunami osećanja koji je zaposeo moj život.

„Pogledaj me, Pablo... molim te.“

Mršava sam. Sve žene iz moje porodice su takve. Mršave. A otkako sam ga upoznala, izgubila sam tri kilograma. Za mnoge žene, to je beznačajna cifra; za moje telo to je previše.

„Prelepa si”, odgovori mi iskreno.

Jer njemu sam uvek prelepa.

Četvrtkom, danom u nedelji koji provodimo zajedno, uvek se osećam voljeno. Duboko voljeno. Voli me više nego svoju ženu. Mnogo više nego svoju ženu. Njegova žena mu je draga. Veoma mu je draga. Verujem da je iskren kada mi to kaže. Možda i nije, ali verujem mu jer razumem njegove reči. I ja to isto osećam prema svom mužu. Prema čoveku koji mi je životni saputnik sada već dvadeset godina.

„Prelepa si”, ponovi.

Zahvalno se osmehnem i pogledam u njega. Posmatram ga: na njegovom preplanulom licu vidi se trag vremena. On je zanimljiv i harizmatičan muškarac, uprkos svojoj introvertnosti. Pablo je stidljiv, kao i moj muž. Sviđaju mi se stidljivi muškarci. I moj otac je bio takav. Ponekad pokušam da se distanciram od ovih osećanja koja mi zamagljuju život i u mislima ih posmatram obojicu: svog muža i svog ljubavnika. Liče, moj muž i moj ljubavnik liče jedan na drugog. Više u psihičkom smislu, nego fizički. Ponekad mi deluju isto. Ali jednog želim, a drugog ne.

Ruka mi klizne do Pablovog lica. Milujem ga po bradi, u kojoj je svaki put sve više sedih, koju ne voli da brije i sa kojom se uvek igram kad vodimo ljubav. Ima pedeset pet godina i ponekad, iako sam deset godina mlađa od njega, pomislim, onako nesigurna, da bi mogao da bude sa nekom tridesetogodišnjakinjom. Sa nekom ženom mlađom od mene, glatke kože i čvrstih grudi. Sa nekom slobodnijom ženom.

Ja sam zrela žena koja je prihvatila trag koji je vreme ostavilo na mom telu. Ponekad, istina, s tugom pogledam u svoje male, opuštene grudi. Vidim bore oko očiju.

Mislim da bi Pablo mogao da bude sa nekom mlađom ženom jer, pored toga što je šarmantan, Pablo je i poznati pisac. Veoma poznat. I tu na scenu ulazi erotičnost moći. Pablo putuje

svetom sa svojim romanima, a domaći mediji se otimaju oko toga da ga intervjuišu. Njegove promocije se ne održavaju više u bibliotekama: pre nekoliko godina njegov izdavač odlučio je da ih organizuje u Krugu lepih umetnosti i Centru savremene kulture u Barseloni. Kada potpisuje knjige na Sajmu knjiga u Madridu, postavljaju se ograde kako njegovi čitaoci ne bi zakrčili Paseo del Retiro. I da, istina je da mu se poneka dvadesetogodišnjakinja i mnoge tridesetogodišnjakinje nabacuju, posebno u danima po objavljivanju njegovih romana. Naravno da postoji erotičnost moći. Kao i erotičnost slave. On to zna. On je inteligentan muškarac. Vrlo inteligentan. Ali Pabla više interesuje um nego telo i znam da voli moj um. On ga dopunjuje. Stimuliše. Velikodušan je na rečima sa mnom i kada čitam njegove rukopise i menjam reči, prideve, priloge i zareze. Precrtavam čitave scene ili ispravljam likove. Unese ispravke, nakon što me poljubi u usne i uvek se zahvali. Pablo mi uvek uliva sigurnost koju ja – čak i dok naga i u njegovom zagrljaju ležim na njegovim grudima – ne osećam.

„Želim da celog života ostanem sa tobom, Gabi. Do kraja onoga što nam je ostalo od života.”

To mi je rekao pre nekoliko meseci, tiho, dok je prodirao u mene. Odgovorila sam mu da ja želim više, da želim da spavam pored njega svake noći.

Nije ništa odgovorio na to.

Pogled mi odluta kroz prozor.

„Pablo, kod kuće su primetili da nešto nije u redu sa mnom”, kažem mu. „Ne znam još koliko dugo ću moći da izdržim...”, zastanem, jer mi je teško da izgovorim tu imenicu ženskog roda koju ne želim da čujem, pa nastavim: „ovu laž.”

Zagledam se u njegove oči. Očekujem odgovor za koji znam da neće doći, jer već smo pričali o tome. Uvek je bio iskren

prema meni. Uvek. I dok čekam odgovor koji nikada ne dobijem, oči mi se napune suzama.

Znam da ga moje suze razoružavaju. Uvek ga razoružaju.

Jer Pablo me voli. Želi me. I prezire da me gleda kako patim.

„Prestani, Gabi”, kaže, blago autoritativnim glasom. Brzo me poljubi u usne. „Prestani, Gabi, prestani. Molim te.”

Zagrli me, jer ne može da podnese da me vidi kako plačem. Ne podnosi to.

„Mnogo sam razmišljala o tome...”, kažem mu blagim glasom. „Ne znam da li smo mi žene stvorene da vodimo dvostruki život.”

Pošto on ništa ne odgovori, nastavim:

„Gledam te tako mirnog... jednog dana sa svojom ženom, drugog sa mnom. Ja to ne umem. Ne znam kako se to radi. Da provodim četvrtke sa tobom, a ostatak nedelje sa mužem. Ne mogu. Već godinu dana pokušavam. Ja nisam u stanju da to uradim. Jednostavno nisam. Možda ima žena koje to mogu, ali ja nijednu nisam upoznala... Mislim da je to muška stvar.”

Sednem na krevet i zgrabim crne čipkane gaćice sa poda. One koje sam kupila samo za njega. Obučem ih. Kroz jedan sat, oboje moramo da budemo na večeri sa svojim porodicama.

„Dokle?”, pitam ga i ponovo pogledam u njega. „Dokle, Pablo?”

Pablo ne odgovori.

Jedna suza mi se skotrlja niz obraz.

Pablo me privuče k sebi. Poljubi suzu, dok mi polako provlači prste kroz kosu.

„Prestani, Gabi. Prestani. Ne želim da odeš ovako.”

Stavi mi ruke na slepoočnice. Miluje me po licu. Klizne prstima do mojih usta i miluje mi usne. Nežno ih ljubi.

„Dokle, Pablo? Molim te, odgovori mi.”

I Pablo odgovori ono što mi je već više puta odgovorio:

„Dokle god ti želiš.”

Ponovo me poljubi, nežno. Potraži moj jezik. Odmaknem se nekoliko centimetara. Gleda me. Primakne usne mojima. Odmaknem usne. Ali ponovo ga želim. Jer čežnja uvek izda moje telo. Moj um. Prošlo je manje od dvadeset minuta kako smo vodili ljubav. Ispraznio se u mene, još uvek osećam njegovo seme u svojoj utrobi. Ali ipak me svlada žudnja. Pablo to zna. I polako se ponovo igra s mojim jezikom.

„Pablo, prestani...”, prošapućem, iako ne želim da to uradi.

Pablo me posluša. Odmakne se nekoliko centimetara od mene. Gledamo se u oči i Pablo oseća moju čežnju. Ponovo se primakne mojim usnama. Sklopim oči i pustim ga da radi šta hoće.

Miluje moje mršave lopatice, ramena i polako se spušta do mojih grudi. Čekam ga. Vrhovima prstiju iscrtava krugove između mojih grudi, polako se približavajući mojim bradavicama. Zabavlja se najpre jednom, pa drugom. Oči su mi zatvorene, znam da gleda kako su mi se bradavice ukrutile. Znam da posmatra lepotu svoje ljubavnice. To su reči koje je upotrebio u jednoj od svojih knjiga da me opiše. Fraze zapisane u *Times New Roman* fontu i kurzivom na njegovom kompjuteru. Nepovezane fraze, nanizane jedna uz drugu. Izdvojene reči. Ideje koje oblikuje i koje zajedno čitamo. Poslednje koje je napisao urezale su mi se u svest. Reči za koje kaže da će ih jednog dana objaviti: „Volim da gledam svoju ljubavnicu, nagu, kako drhti zbog mene. Kako se izvija zbog mene. Volim da gledam kako širi noge i moli me da uronim u nju.”

Pablo sad približi usta mojim bradavicama. Nežno lizne jednu, pa drugu. Igra se sa njima. Štipa ih. Telo mi se nežno izvija. Predaje mu se. Osećam kako mu ruke klize niz konturu mog tela. Preko mog stomaka. Preko mog pupka. Preko mojih mišića. Miluje mi noge, prepone. Naježim se jer je sve

u iščekivanju. Vlažna sam. Osećam slast koja izbija iz mene. Pablo već zna, oseća koliko sam uzbuđena. Želi da ga molim i čeka dok to ne učinim. Sačeka da suptilnim pokretom rastvorim malo noge i pustim ga unutra. Uradim ono što očekuje. Razdvojim noge, a Pablo mi zavuče ruku pod gaćice, miluje mi stidni brežuljak i zavuče prste u mene. Vrlo lagano ulaze u moje telo, a on ih lagano uvlači i izvlači. Pablo je uvek velikodušan u seksu. Voli da me gleda kako osećam. Uvek sam na prvom mestu ja, pa tek onda on. Igra se polako rukama, dok posmatra kako me uzbuđuje. Njegovi prsti ulaze i izlaze iz mene. Osećam kako se zadovoljstvo polako razliva mojim telom. A on nastavlja da se igra, čekajući da još malo raširim noge. Raširim ih. Pustim da miluje taj delić mog tela u kome je sve skoncentrisano. Sve zadovoljstvo. Nežno ga pritisne kažiprstom, a ja tiho prostenjem. Pritisne malo jače i pravi krugove preko njega. Iako su mi oči zatvorene, znam da me posmatra. Osećam da mi srce lupa sve brže. Igra se jedan minut. Možda dva, tri. Kada voliš, izgubiš pojam o vremenu. Igra se sa mojim tihim uzdasima. Osećam da ću uskoro svršiti, a on onda snažno miluje delić mog sveta koji želi da se oslobodi.

„Pogledaj me, Gabi.”

Znam njegove igre.

„Nastavi, Pablo. Molim te”, preklinjem, ne otvarajući oči.

„Pogledaj me, Gabi”, nežno mi naredi.

„Molim te, uzmi me odmah”, tiho ga preklinjem.

„Otvori oči, Gabrijela. Otvori ih.”

Kaže to zapovedničkim glasom, upotrebivši moje puno ime, koje koristi samo kad vodimo ljubav ili kad ga mnogo uzbudim. Inače me zove Gabi, tim deminutivom koji me prati celog života i koji koriste osobe kojima sam draga.

Pablo uvek dobija bitke. Zato što kontroliše moje telo. Moje međunožje. Moju žudnju. Ali ne želim da izađem iz ovog

slatkog limba, zbog koga zaboravim na svet. Kad vidi da se ne pokoravam, Pablo onda zadrži ruku i uskrati mi ono što želim.

Sada samo mogu da se pokorim. Uzbudena, samo što ne eksplodiram, otvorim oči, a njegov pogled utone u mene. Njegove ruke napuste moju ženskost i sada utonu u moju kosu. Moje slepoočnice. Zna da u ovom trenutku može od mene, ispunjene toliko silnim zadovoljstvom, da traži bilo šta, šta god poželi i ja bih to uradila. Jer sam mu se odavno predala.

Ljubi me i igra se mojim jezikom, preplavivši moje telo uzbuđenjem, dok čeka da me moj um, malo-pomalo, odvede na to mesto za kojim čeznem. Ali zna da ne mogu sama, da treba još malo da me miluje. Samo još malo. I uronim u limbo, pomešavši zadovoljstvo sa žudnjom. Želim da odmah svršim, ali Pablo nastavlja da se igra, tera me da čekam.

„Pomozi mi da svršim. Molim te”, preklinjem.

Nestrpljiva, okrenem se ka njemu i legnem na bok i isprepletem nogu s njegovom. Tkanina mojih gaćica očeše njegovu kožu, a ruka mi klizne ka njegovoj muškosti, jer i ja poznajem njegovo telo. Poznajem telo svog ljubavnika. Pablovo telo. Odlično ga poznajem. Primetim njegovu erekciju i milujem je. Nekoliko trenutaka me pusti da to radim, ali onda mi nežno uzme ruku i skloni je.

„Samo ti, Gabi. Ali sačekaj. Ne žuri”, kaže mi tihim glasom.

Uzdahnem, jer ne mogu više. On to zna i ruka mu se ponovo lagano spusti duž mog tela. Prelazi preko mojih grudi, stomaka, prepona, stidnog brežuljka. Ispod mojih gaćica i ruke mu ponovo stignu do mog međunožja. Uzdahnem, a on prstima prodre u mene, dok pritiska tamo gde je usredsređen sav užitak. Ne mogu da se uzdržim i duboko zaječim. Ponovo uzdahnem. Veoma sam blizu i Pablo to zna. Pritisne prstima. Prostenjem. A onda, trenutak pre nego što eksplodiram, prestane.

„Pablo”, preklinjem ga i otvorim oči.

Ali on ne nastavi. Miluje moju ženskost preko gaćica.

„Pablo, molim te”, preklinjem ga, jer moje telo ne može to da podnese.

„Tako si lepa, Gabi...” Skloni mi kosu u stranu da mi otkrije celo lice. „Tako lepa... Ne želim da te izgubim.”

Njegove reči me dirnu, jer znam da su iskrene. Slušam ga i volim mnogo više nego što on misli. Moje telo traži da se oslobodim. Preplavi me zadovoljstvo, kao i tuga i strepnja. I pomislim, ali mu to ne kažem, obraćam mu se u svojim mislima: *Ne mogu danas, Pablo. Ne mogu da se igram. Dovedi me do orgazma. Pomazi me, molim te, nateraj me da svršim.* Jer ja sam žena slomljene duše. Jer, i protiv volje, moram da prestanem da ga viđam. Moram prestati da ga želim. Moram da prekinem ovaj dvostruki život sa kojim ne znam kako da se nosim.

„Nastavi”, preklinjem ga i približim se njegovim usnama.

Ljubi me, dok mi ponovo zavlači ruku pod gaćice i miluje samo stidne dlačice. A ja, zatvorenih očiju, stavim ruku preko njegove i ponovo ga povedem duboko u sebe. On polako pomeri ruku unutra i napolje, dozirajući moje zadovoljstvo.

„Vратиćeš se?”, nežno me pita.

I neočekivano, ali ne zbog ovog slatkog mučenja koje sa sobom povlači uskraćivanje zadovoljstva, ne, ne zbog toga, već zbog strepnje, zbog straha da se neću vratiti, da ga više nikada neću videti, jer ja ne znam kako da budem neverna žena, zbog ove odluke koja se samo protivi mojoj volji i koju Pablo ne razume, samo zbog toga, neočekivano, briznem u plač.

Kad posramljeno otvorim oči, osećam se kao devoјčica i vidim da je Pablo zbunjen mojim suzama. Zagrlim ga. Zagrlim ga snažno, jer ne želim da mu kažem da se neću vratiti. Drhtim, rastrzana između nedostignutog zadovoljstva i bola u duši.

„Oprosti mi, Gabi. Molim te, nemoj da plačeš. Nisam ovo želeo... Evo me”, kaže blagim, preplašenim i iskrenim glasom.

Ruka mu klizne do dela mog međunožja u kome je usredсреđeno zadovoljstvo i koji ga čeka. Koji mu pripada. Pritiska prstima i snažnim pokretima pravi krugove. I kroz nekoliko sekundi, konačno, u zagrljaju ovog čoveka koga toliko želim i sa očima prepunim suza, moje telo se oslobađa. Oslobađa se eksplodirajući u tih deset sekundi večnog zadovoljstva, dok mi Pablo stavlja ruku oko struka i ubedljivom snagom svojih reči kaže mi na uho: „Volim te.”

*

Duboko udahnem pred vratima svog stana. Pogledala sam svoje oči u ogledalu u liftu i gotovo da se ne primećuje da sam plakala. Osećam se krhko, slomljeno, iscrpljeno. Uvučem ključ u bravu i okrenem ga. Uđem.

Već čujem svog sina kako se igra u kadi, proizvodeći zvuk motornih čamaca dok pljuska po vodi svojim *plejmobil* brodićem. Skinem kaput i okačim ga na kuku na ulazu. Uzdahnem i krenem niz hodnik.

U ovim trenucima bih volela da nisam tu, jer me ceo moj život pritiska: pritiskaju me moj muž, moj sin. O, da. Volela bih da sam u svom stanu. Ali sama. Da legnem gola u krevet, pod jorgan, da privučem kolena na grudi i obgrlim ih rukama. Da se ušuškam u sebe, sklupčam u klupko. Sama.

Moj sin čuje moje korake.

„Mama?“, čujem ga kako srećno zove, sa druge strane polu-zatvorenih vrata kupatila. „Stigla je mama!”

Odgurnem vrata i otvorim ih.

Herman, moj muž, sedi na ivici kade u košulji sa zavrnutim rukavima i vojničkim pantalonama i igra se s njim.

„Mama!”

Uvek je srećan kad me vidi. Koliko je samo silna ta ljubav koju deca osećaju prema svojim majkama? Toliko me gane...

Odem na samo pet sati, a kad se vratim, ova velika beba koja je pre tri godine izašla iz moje utrobe, smeši mi se i gleda me sa neizmernim ushićenjem, kao da me mesecima nije video.

„Hoćeš da se kupaš sa mnom?”

To je nešto što često radimo: uđemo u kadu, a moj muž sedne na ivicu i dok ja sapunjam kosu našem sinu, moj muž mi nežno prelazi sunderom preko leđa. Iako već odavno to nismo radili.

„Ne danas, ljubavi.”

Moj sin me molećivo pogleda.

„Hajde, mama. Molim te.”

I ne znam kako da mu kažem „ne”, jer mu to dugujem. Čak sam i prema njemu bila hladna.

„Dobro, važi. Samo da se skinem i dolazim.”

Posmatram dva muškarca u svom životu koji stalno traže moje društvo. Svojim ćutanjem, Herman takođe traži od mene da se skinem i uđem u kadu.

„Jesi li dobro?”, pita me.

Zračim tugom. Već mesecima zračim tugom. Dvadeset godina braka i zajedničkog života, kako da ne primeti? Zna da već mesecima nisam dobro, iako ga ja ubeđujem da nije tako. Zna da nešto nije u redu sa mnom. Osorna, hladna, daleka: to su tri prideva koja koristi da me opiše u onim retkim prilikama kada razgovaramo. „Osećam se usamljeno, Gabi”, rekao mi je pre nekoliko meseci.

Na njegovo pitanje, odgovorim kao i uvek:

„Da, Hermane, dobro sam. Samo sam malo umorna.”

„Hajde, idi”, kaže mi nežno.

Boli me kada je nežan, jer ne zaslužujem to, a osećaj krivice koji me već mesecima izjeda me razoružava. Ponekad poželim da moj muž više na mene, da glasno više na mene. Herman nikad ne poviši glas.

I Herman više ništa ne pita. Mislim da ne želi da zna više.

Uznemirena, trudeći se da se ponašam normalno, iako se tako ne osećam, odem niz hodnik do naše spavaće sobe. Uđem. Pogledam se u ogledalu koje visi na zidu iznad malog pisaćeg stola. Svetlo u liftu je varljivo: oči su mi malo podbule. Trudim se da ne razmišljam o Pablu. Ali to je jače od mene.

„Mama!”

„Dolazim, ljubavi.”

Izujem se. *Izlazi iz moje glave, Pablo. Odlazi. Molim te, nestani iz mog života.* Zamišljam ga kako večera sa svojom ženom i ćerkama, spokojno, kao da se ništa nije dogodilo, i to me boli. *Izlazi iz mog uma. Izlazi.*

Otkopčam košulju i skinem je. Zatim brusthalter. Farmerke. Crne čipkane gaćice koje nosim samo zbog njega.

„Mama!”

Zatvorim oči. Uzdahnem. Masiram grudi, pokušavajući da se smirim, iako znam da je uzalud. Dohvatim peškir iz ormara i umotam se u njega. Izadem u hodnik i uđem u kupatilo.

Moj sin mi se osmehne. Sklonim peškir i ostanem gola pred njima. Herman ćutke posmatra moje nago telo. Osećam se neugodno kad ga posmatra. Imam osećaj da zna da ga mazi drugi muškarac.

„Hajde, mama. Uđi.”

Odem do kade, uđem i ostanem da stojim. Osećam toplu vodu na nogama i umesto da me to umiri, uznemirena sam. Kroz glavu mi prođe mračna misao, koja se materijalizuje kad primetim da još uvek imam Pablovo seme na stomaku. I vidim sina kako podiže pogled i osmehne mi se i traži da sednem pored njega.

Želim da pobeegnem. Toliko sam rastrojena da nisam ni primetila: uvek se okupam u Pablovom potkrovlju nakon što vodimo ljubav. Uvek. Danas nije bilo vremena.

Moj sin pruži ručicu ka mojoj ruci.

Osećam kako se Pablova sperma sliva niz moje međunožje. Želim da izađem, da pobegnem. Pogledam ka vratima.

Osećam se slabo, noge mi klecaju. Stežem međunožje. Možda me samo vodena para čini tako slabom. Ne želim da sednem pored njega.

„Hajde, mama”, kaže i nežno me cima.

I osećajući se prljavo, užasno prljavo, sednem u vodu pored sina, dok me moj muž nežno miluje po leđima.

MUŽEVI I ŽENE

Godinu dana pre nego što je Gabrijela pala u zagrljaj svog ljubavnika, zatičemo je spokojnu, srećnu, kako leži u krevetu i posmatra svog muža dok spava.

Zajedno su već dvadeset godina, dvadeset godina ljubavi, tačnije, dvadeset godina naklonosti. Dvadeset godina prihvatanja. Dvadeset godina tokom kojih su se sitne svakodnevne razmirice sakupljale i u nekoliko navrata bile na ivici toga da ih razdvoje, ali oni su i dalje tu: bore se za svoju ljubav, za svoju porodicu.

Herman je inženjer, ćutljivi mizantrop. Ovo su dva prideva koja Gabrijela upotrebljava da ga opiše na jednom ručku sa svoje dve dobre prijateljice – Silvijom i Kosimom – dok kroz smeh poveravaju najintimnije detalje o svojim muževima. *Mizantrop*, a *ne ženomrzac*, leksička preciznost presudna za razumevanje ove priče. A ako nastavimo sa pridevima kojima Gabrijela opisuje svog muža, drugi, *ćutljiv*, koristi misleći na njegovo prvo značenje u rečniku Španske kraljevske akademije, koje glasi: „Tih, nepričljiv, koji ne voli da priča.”

Važno je istaći i to da je inženjer jer, da nije bilo Hermanove profesije, njihovi životi se nikada ne bi ukrstili. U to vreme, krajem devedestih, Gabrijela je bila dvadesetogodišnja novinarka, nedavno izašla sa fakulteta; Herman je bio mladi inženjer,

koga je trebala da intervjuiše kao jednog od pet dobitnika Fulbrajtove stipendije iz Španije, stipendije koju je finansirala Kancelarija za obrazovanje Stejt departmenta Sjedinjenih Američkih Država, u saradnji sa Ministarstvom kulture Španije, za koju ste mogli da konkurišete samo ako ste na fakultetu imali prosek najmanje devet, dve godine radnog iskustva i visok nivo znanja engleskog jezika, usmenog i pismenog. Ova stipendija podrazumevala je izdašnu finansijsku nadoknadu i omogućila Hermanu da stekne master diplomu iz Pomorskog i okeanskog inženjerstva na prestižnom Bostonskom univerzitetu. Gabrijela ga je intervjuisala za lokalne novine iz četvrti Raval, gde je bila na praksi, i tog dana, pre skoro dvadeset godina, počela je njihova ljubavna priča. Ljubavna priča između Gabrijele i Hermana. Njihova bračna priča.

*

Subota je ujutro. Njihov sin spava kod Gabrijeline majke, otići će po njega kasno po podne, tako da su sada njih dvoje sami. To se ne dešava često. Ona zna da će, kad se probudi, Herman želeti da vode ljubav. Mizantrop, a ne ženomrzac.

Gabrijela je dirnuta time što i nakon dvadeset godina on i dalje misli da je lepa, što je i dalje želi kao prvog dana, a možda i više. Ponekad se zapita, kako je moguće da je još uvek želi.

„Šta gledaš?“, pitala ga je Gabrijela ne tako davno, kad ga je uhvatila kako je ćutke posmatra, nakon što je izašla ispod tuša.

„Svoju ženu.“

Gabrijela je dirnuta plemenitošću svog muža. Jer ona je ta koja ga je odbila u više navrata, uvek sa izgovorom da bi dete moglo da ih čuje, ili izgovarajući se da je imala naporan dan na poslu. Tu su takođe i njeni menstrulani bolovi, koji traju po nedelju dana. U vezi s tim nikada ne laže, jer ih zaista ima. Ove subote nema sina, nema menstruaciju, nema izgovora.

Gabrijela ustane tiho da ga ne probudi i izvuče se ispod nor-dijskog jorgana samo u tankoj spavaćici na bretele do gležnjeva, u kojoj spava tokom cele godine. Voli da oseti hladnoću kad legne u krevet i zagrlji plemenitog čoveka koji je njen životni saputnik.

Uzme sa fotelje Hermanov stari džemper od kašmira, sa progoretinom na rukavu od cigareta *kamel* koje puši već dvadeset pet godina. Herman uvek progori džempere. Gabrijela je ta koja mu ih kupuje. Da se on pita, prošao bi kroz život pun opekotina od cigareta kao da mu je svejedno. Takav je. On je pomorski inženjer na Pomorskom odseku i pri Deputaciji Barselone. Van-redni profesor Fakulteta za pomorsko inženjerstvo i partner američke kompanije „ASCE pomorsko inženjerstvo”. Bilo mu je svejedno da li šeta u džemperu od kašmira sa progoretinama od cigareta i zato je Gabrijela skupljala te izgorele džempere veličine XXL i nosila ih preko svojih dugih pamučnih spavaćica.

Pogleda na digitalni sat pre nego što izađe iz spavaće sobe – 7.05. Izračuna da ima sat vremena za sebe. Možda dva.

Sinoć su kasno legli. Gabrijela je rezervisala sto u restoranu „Ka La Mariona”, jedan od retkih preostalih restorana sa tradicionalnom katalonskom kuhinjom u centru Barselone. Vole trinsat iz Serdanje i eskudelju; nisu veliki ljubitelji japanske kuhinje i tajlandsko-vijetnamskih fjužn restorana koji se množe gradom.

Spremali su se za izlazak. Gabrijela je bila pod tušem, a Herman je, znajući koliko ne voli noćne izlaske, izvukao keca iz rukava:

„Daju *Kratke rezove* na televiziji.”

„Stvarno?”, odgovorila je Gabrijela nostalgично. „Kao da smo ga juče gledali.”

Taj američki omnibus film – u režiji Roberta Altmana, filmska adaptacija nekoliko priča Rejmonda Karvera – imala je vrlo posebno značenje u njihovim životima.

Dok je puštala da joj se voda iz tuša sliva niz telo, Gabrijela se setila noći kada su ga zajedno pogledali, avgusta 1998. godine u bioskopu Samervil u Bostonu, u Masačusetsu. Te noći, pre više od dvadeset godina, koja je promenila tok njihovih života.

*

Išli su Ulicom brestova prema Aveniji Somervil, vraćajući se na univerzitetski kampus, gde su stanovali. Bili su zajedno četiri nedelje u tom mirnom gradu na istočnoj obali Amerike, gde bi Herman trebalo da provede dve naporene godine na studentskoj vizi, udubljen u master studije iz inženjerstva, a Gabrijela je imala još tri dana do povratka u Barselonu. U Španiju se vratila bez ikakvog konkretnog plana. Sa dvadeset i pet godina započela je potragu za poslom novinarkе. Pisana reč je bila njena jača strana, dok se plašila obraćanja u javnosti, pa je isključila radio i televiziju i svoju biografiju poslala svim štampanim medijima. Počela je sa nacionalnim novinama u Madridu i Barseloni, a kako nije dobila nikakav odgovor, nastavila je sa ostalih četrdeset osam španskih provincija. Poslala je biografiju čak i malim novinskim redakcijama u katalonskim seocima, pa čak i lokalnim novinama u svojoj voljenoj Formenteri. Iz malih redakcija dobijala je ljubazna pisma u kojima bi joj odgovorili da u tom trenutku nemaju slobodnih pozicija, ali da će sačuvati njene podatke. Od velikih još uvek nije dobila odgovor. Niti će ga dobiti.

Tokom petogodišnje karijere radila je na božićnim rasprodajama u „Zari”, na Paseo de Grasiја, i odlično se slagala sa menadžerkom Zairom. Ako ne dobije odgovor ni od jednih novina, uvek može da se vrati tamo.

Sa svoje dve diplome iz humanističkih nauka i novinarstva, Gabrijela nije bila naročito oduševljena što će zarađivati za život tako što će slagati džempere i usluživati klijente, ali ne bi joj ni pala kruna s glave ako je to ono što joj je dopalo da radi.

Kad su izašli iz bioskopa, Herman ju je obgrlio i nastavio da hoda ćutke, zamišljen, dok je ona hvalila urnebesnu filmsku adaptaciju Karverovih priča. Ona je insistirala da odu da ga pogledaju. Zapravo, ceo taj mesec organizovala je Gabrijela: put kolima u Vermont, vikend u Kejp Kodu, krstarenje rekom Mistik. I druženje. Druženje sa kolegama sa master studija i stotinama studenata Bostonskog koledža.

Herman u Bostonu nije bio Herman; znali su ga kao *Gabrijelinog dečka*. Gabrijeli je bilo krivo zbog toga, a Hermanu je bilo svejedno.

„To je zato što ne pričaš, Hermane. Kako da znaju tvoje ime?”

„Jednostavno nemam potrebu da pričam, Gabi. Osim toga, ono dvoje koji mi znaju ime, zovu me *Jir-men*.”

A onda su se nasmejali tome koliko su beznadežni Amerikanci bili sa jezicima.

„Ne znam, Hermane, ljudi obično pričaju. Ljubavi, kroz nekoliko dana se vraćam u Španiju, a ti ćeš provesti čitavu godinu studirajući sa njima. Zar ćeš po ceo dan biti zaključan u sobi, raditi matematičke proračune i drndati električnu gitaru?”

Ovde treba razjasniti da je Herman imao dve devojke i da ih je zadržao do kraja života. Prva je bila Gabrijela, a druga električna gitara marke *fender bulet mustang*.

„A što da ne? Zbog toga sam došao?”, mirno je odgovorio prethodne nedelje, dok je ponavljao arpežo na gitarskim žicama. „A ono o drndanju gitare nisi baš morala da pominješ.”

„Možda među šest stotina hiljada Bostonaca nađemo nekoga ko ti se sviđa.”

„Ali kad mi se ne sviđaju, Gabi, ne zavaravaj se. Ali, u ovom trenutku, ne znam...”, rekao je ne pogledavši u nju, dok se igrao prstima po *fenderu*. „Vidim ih sa kačketima Red Soksa okrenutim naopačke, kako proždiru svinjska rebarca i odvaljuju se od piva, i, šta da ti kažem, nemam mnogo zajedničkog sa njima, pa makar bili i inženjeri.” Trenutak kasnije dodao je: „Ali nije da mi se baš ne sviđaju.”

I zaista, nije imao mnogo toga zajedničkog sa tim momcima. Ni ona nije imala mnogo zajedničkog sa ženama koje su ih pratile, ali Gabrijela je bila kameleon koji se svuda dobro snalazio. Gabrijela to tada nije znala, ali do kraja života biće veza svog muža sa stvarnim svetom. Osim ako se nije radilo o dešavanjima vezanim za njegov posao, jer na poslu je Herman bio drugi čovek.

Po završetku dvogodišnjih master studija, otišla je da sluša njegovu odbranu teze, koja se bavila poređenjem naftnih platformi u Severnom moru sa onima u Meksičkom zalivu. Gabrijela je bila toliko nervozna zbog njega da prethodne noći nije mogla mirno da spava, dok je Herman, pošto su vodili ljubav, zaspao kao da se sutra ništa bitno ne dešava. Herman je bio takav: Gabrijela se seća noći uoči prijemnog ispita kao najduže u svom životu; Herman ju je izbrisao iz svog sećanja. Herman je dobio 9,7, a Gabrijela 5.

Odbranu teze ocenjivali su dekan Bostonskog univerziteta i komisija sačinjena od pet pomorskih inženjera u šezdesetim godinama. U publici su – Gabrijela je procenila da je bilo oko dve stotine ljudi, koliki je bio kapacitet ovalne sale fakulteta – bile prisutne sve njegove kolege sa master studija i skauti iz velikih američkih kompanija koje se bave pomorskim inženjerstvom, koji su došli sa ciljem da privuku nove mozgove za svoje kompanije. „WSP” iz Njujorka, „Arup” iz Sijetla, i poslednja, sa sedištem u Bostonu, „ASCE pomorsko inženjerstvo”, u

kojoj će Herman, godinama kasnije, postati jedan od većinskih partnera.

Gabrijela je sedela u zadnjem delu sale, sa klupama u obliku amfiteatra i sedištima od hrastovine. Puls joj je bio ubrzan kao da ona, a ne on, treba javno da govori. Kad je Herman ustao da počne s odbranom, Gabrijela je morala da se uzdrži da ne pokrije oči. Narednih četrdeset pet minuta, Herman je branio tezu sa velikom smirenošću, na besprekornom engleskom. Osim toga, dok je predstavljao tezu, nasmejao je dekanu, komisiju, skaute i studente koji su ga slušali. Osvojio je sve prisutne i izašao odatle sa diplomom i četiri ponude za posao. Ponuda „ASCE pomorsko inženjerstvo” bila je najizdašnija. Najsramežljiviji momak koga je Gabrijela ikada upoznala, i koga je u tom trenutku volela – a posle odbrane teze sto puta više nego prethodnog dana – svaki put kad bi se našao u poslovnom okruženju, okružen svojim brojevima, pretvarao se u elokventnog, samouverenog govornika.

Ove dve krajnosti njegove ličnosti celog života su je zbunjivale.

Ali odbrana teze bila je još uvek daleko od tog popodneva, dok su zagrljeni šetali Avenijom Somervil.

Stigli su do Čarlston Bridža, koji je prelazio preko reke do univerziteta i krenuli ka platformi, dok je Gabrijela hvalila adaptaciju Karverovih priča.

Herman je uvek uživao u društvu te strastvene, ekstrovertne žene, koja je bila tako različita od njega i u koju je, sa trideset godina, bio duboko zaljubljen. Ostala su im još tri dana zajedno i on je već osećao prazninu njenog odsustva. Prazninu dana bez nje. Poznavali su se tek godinu dana, ali on ju je voleo kao da nikada ranije nije voleo nijednu drugu ženu.

Imao je prethodnu vezu sa devojkom po imenu Đina, jednom od retkih studentkinja na njegovom fakultetu. Inteligentnom.

Mnogo inteligentnijom od njega. Mnogo bržom u mentalnoj aritmetici. Započeli su drugu godinu fakulteta i bili su zajedno dok Herman nije upoznao Gabrijelu, tokom tog intervjua nakon što je dobio Fulbrajtovu stipendiju, i napustio je. Bilo je jasno da je zbog nje ostavio svoju bivšu, ali – kako je jednom priznao Gabi – ostavio bi je pre ili kasnije, jer je „imala široke gležnjeve”.

Gabrijela se nasmejala kad je to čula.

„Ali ne možeš zbog toga da ostaviš ženu, Hermane.”

„Ja mogu. Ne znam. Ne volim široke gležnjeve.”

Gabrijela se nasmejala... i pomislila: *Muškarci...*

Nastavili su da idu platformom preko mosta. Herman je posmatrao Gabrijelu, koja je sada nehalno posmatrala obrise Bostona.

„Šta to gledaš?”, upitala je Gabrijela i okrenula se ka njemu.

Herman je sačekao nekoliko trenutaka, a onda zaljubljeno odgovorio:

„Gledam tebe.”

Gabrijela se pomalo stidljivo osmehnula, jer joj je ovaj introvertni muškarac, toliko drugačiji od muškaraca koji su prošli kroz njen život, delovao iskreno. Sa njim se osećala voljeno. Nikada je nije naveo da sumnja u to i nikada neće, ni jedan jedini put tokom godina braka koje su bile pred njima.

Imala je tri ljubavne priče pre nego što je upoznala Hermana. Bila je žena koja je imala duge veze. Prva ljubav iz srednje škole; druga, koje se najradije nije sećala, jer joj je slomio srce; a onda jedna ljupka ljubavna priča na fakultetu, sa jednim zabavnim hipsterom koji je imao sto kila, koja se završila jer je on otišao u Madrid da studira filmski scenario na Madridskoj filmskoj školi. I ljubav se raspršila. Nijedna od te tri priče nije bila tako stvarna kao ona koju je započela sa Hermanom.

Herman je zastao, privukao Gabrijelu i poljubio je kao da je ljubi poslednji put.

„Jesi li dobro?“, upitala je kada su se razdvojili, milujući ga po licu.

Nije odgovorio.

„Šta ti je Hermane?“

Pitanje koje je želeo da postavi svojoj devojci bilo je previše nabijeno emocijama za jednog naučnika, u čijem životu je sve bilo isplanirano. Jer ova ljubav prema Gabrijeli nije bila deo njegovih planova. Te dve godine u Bostonu trebalo je da provede sam. Bez te žene sa kojom su mu se, neočekivano, ukrstili putevi.

„Ne želim da ideš“, rekao je s nelagodom, zagledan u reku. „Ne želim da se vratiš u Barselonu.“

Gabrijela se nežno osmehnula.

„Ni ja ne želim da idem, ali mi ističe viza i ne bih volela da policija dođe po mene.“ Poljubila ga je u usne. „Naši pajkani mi ulivaju sigurnost, ali američke policajce ne kapiram. Gledam ih i... ne znam zašto, ali plaše me, baš me plaše.“

„Hoćeš da se udaš za mene?“, ispalio je Herman, ne dozvolivši joj da završi rečenicu.

Gabrijela je prebledela. Nije odgovorila. Osetila je da joj je puls ubrzao.

Brak je bila poslednja stvar o kojoj je razmišljala sa svojih dvadeset pet godina. Poslednja stvar, ali godinu dana provedenih zajedno bilo je dovoljno da zna da se Herman ne šali. Pitanje je bilo ozbiljno.

Gabrijela je htela nešto da kaže, ali je ostala bez teksta. Nije razmišljala o tome, iako su dve godine razdvojenosti Atlantikom bile previše za tako mlad par. Videli bi se za Božić. Na leto. I mogla bi da ga poseti ako dobije posao koji bi joj omogućio da plati veoma skup let do Amerike.